

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

31 janvier 2006

PROJET DE LOI

**instaurant des tribunaux de
l'application des peines**

AMENDEMENTS

N° 20 DE MM. **VAN PARYS ET VERHERSTRAETEN**

Art. 16

**Remplacer l'alinéa 2 de l'article 196bis proposé
par la disposition suivante:**

«Ils sont nommés parmi les lauréats d'un examen organisé par un comité de sélection composé:

- du premier président de la cour d'appel du ressort dans lequel est situé le tribunal de l'application des peines pour lequel le candidat postule;*
- d'un magistrat du siège désigné par le ministre de la Justice;*
- d'un membre du Conseil central de surveillance qui n'a pas le statut de fonctionnaire;*
- d'un avocat désigné par l'Ordre des barreaux francophones et germanophone ou par l'Orde van Vlaamse Balies».*

Documents précédents :

Doc 51 **1960/ (2004/2005)** :

001 : Projet transmis par le Sénat.
002 à 003 : Amendements.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

31 januari 2006

WETSONTWERP

**houdende oprichting van
strafuitvoeringsrechtbanken**

AMENDEMENTEN

Nr. 20 VAN DE HEREN **VAN PARYS EN
VERHERSTRAETEN**

Art. 16

**Het tweede lid van het voorgestelde artikel 196bis
vervangen als volgt:**

«Zij worden benoemd uit de geslaagden voor een examen georganiseerd door een selectiecomité samengesteld uit:

- de eerste voorzitter van het hof van beroep van het rechtsgebied waarin de strafuitvoeringsrechtbank is gevestigd voor welke de kandidaat solliciteert;*
- één door de minister van Justitie aangewezen magistraat van de zetel;*
- één lid van de Centrale Raad van Toezicht dat geen ambtenaar is.*
- Een advocaat aangewezen door de Orde van Vlaamse Balies of door de «Ordre des barreaux francophones et germanophone».*

Voorgaande documenten :

Doc 51 **1960/ (2004/2005)** :

001 : Ontwerp overgezonden door de Senaat.
002 tot 003 : Amendementen.

JUSTIFICATION

Le présent amendement a été rédigé à la suite de l'avis des commissions néerlandophones de libération conditionnelle.

En effet, la commission craignait que la composition du comité de sélection telle qu'elle a été prévue dans le projet – deux des trois membres étant issus du SPF Justice – compromette l'objectivité du comité de sélection et l'indépendance des assesseurs.

Contrairement à la situation actuelle, le pouvoir exécutif est majoritaire pour la désignation de deux des trois membres du tribunal de l'application des peines.

Il est dès lors préférable de ne pas faire siéger de fonctionnaire du SPF Justice au sein du comité de sélection.

Le présent amendement tient compte de cette remarque en modifiant la composition du comité de sélection de façon à garantir l'objectivité de la nomination des assesseurs.

N° 21 DE MM. VAN PARYS ET VERHERSTRAETEN

Art. 17

Remplacer l'article 196ter, § 2, proposé à cet article, par ce qui suit:

«§ 2. Les fonctions d'assesseur en application des peines effectif sont exercées à temps plein.

Les assesseurs en application des peines effectifs et suppléants sont nommés pour une période d'un an renouvelable après évaluation la première fois pour trois ans puis chaque fois après évaluation pour quatre ans.».

JUSTIFICATION

Le projet de loi prévoit que les assesseurs peuvent être nommés pour huit ans au maximum.

De même que les mandats aux fonctions spécifiques de juge de la jeunesse, de juge des saisies et de juge d'instruction sont chaque fois renouvelables, il devrait en être de même aussi pour les fonctions au tribunal de l'application des peines. Le titulaire qui donne satisfaction et qui est motivé à poursuivre sa fonction détient une somme d'expertise importante qui, sinon, risque d'être perdue.

VERANTWOORDING

Dit amendement werd opgemaakt naar aanleiding van het advies van de Nederlandstalige commissies voor de voorwaardelijke invrijheidstelling.

De in het ontwerp voorziene samenstelling van het selectiecomité – waarbij 2 van de 3 leden afkomstig zijn van de FOD justitie – baarde de Commissie immers zorgen nopens de objectiviteit van het selectiecomité enerzijds en de onafhankelijkheid van de assessoren anderzijds.

Anders dan nu het geval is, is de uitvoerende macht in de meerderheid voor de aanduiding van 2 van de 3 leden van de strafuitvoeringsrechtbank.

Om deze redenen mogen geen ambtenaren van de FOD Justitie in het selectiecomité zetelen.

Dit amendement komt dan ook tegemoet aan deze opmerking en wijzigt de samenstelling van het selectiecomité. Op die manier wordt de objectiviteit bij de benoeming van de assessoren gewaarborgd.

Nr. 21 VAN DE HEREN VAN PARYS EN VERHERSTRAETEN

Art. 17

Het voorgestelde artikel 196ter, § 2, vervangen als volgt:

«§ 2. Het ambt van werkend assessor in strafuitvoeringszaken wordt voltijds uitgeoefend.

De werkende en plaatsvervangende assessoren in strafuitvoeringszaken worden benoemd voor een periode van één jaar, die na evaluatie een eerste maal voor drie jaar en vervolgens telkens na evaluatie voor vier jaar kan worden verlengd.».

VERANTWOORDING

Het wetsontwerp voorziet thans dat de assessoren maximaal voor acht jaar kunnen worden benoemd.

Zoals de mandaten voor de specifieke functies van jeugdrechtter, beslagrechtter en onderzoeksrechtter telkens weer verlengbaar zijn, zou dit ook voor de functies in de strafuitvoeringsrechtbank moeten gelden. Wie het goed doet en gemotiveerd is om verder te gaan brengt een belangrijke expertise bij die anders verloren dreigt te gaan.

N° 22 DE MM. VAN PARYS ET VERHERSTRAETEN

Art. 18

Dans l'article 196quater, § 1er, proposé, remplacer l'alinéa 1er par ce qui suit:

«§ 1er. — L'évaluation des assesseurs en application des peines effectifs et suppléants est effectuée, après avis du président du tribunal de l'application des peines, par un comité d'évaluation composé:

- du premier président de la cour d'appel du ressort dans lequel est situé le tribunal de l'application des peines pour lequel le candidat postule;
- d'un magistrat du siège désigné par le ministre de la Justice;
- d'un membre du Conseil central de surveillance qui n'est pas fonctionnaire;
- d'un avocat désigné par l'Ordre des barreaux francophones et germanophone ou par l'Orde van de Vlaamse Balies.»

JUSTIFICATION

Voir la justification de l'amendement n°20.

Il faut absolument éviter que des fonctionnaires du SPF Justice siègent au sein du comité d'évaluation, afin que l'indépendance de l'assesseur soit garantie.

N° 23 DE MM. VAN PARYS ET VERHERSTRAETEN

Art. 19

Au 4°, alinéa 5, proposé sous le point a, remplacer les mots «peut être» par le mot «est».

JUSTIFICATION

Pendant l'audition du représentant du Conseil des procureurs du Roi, il a été constaté que, contrairement à la loi du 18 mars 1998 instituant les commissions de libération conditionnelle, qui prévoit de toute manière le remplacement en surnombre lorsqu'un magistrat de première instance devient président de la commission VI, le projet ne prévoit qu'une possibilité de remplacement.

Selon le Conseil des procureurs du Roi, il est pourtant absolument nécessaire de prévoir le remplacement du magistrat par une nomination en surnombre, sous peine de créer un déséquilibre en termes de charge de travail auprès de l'instance à laquelle appartient ce magistrat.

Le présent amendement tend à rectifier cette situation.

Nr. 22 VAN DE HEREN VAN PARYS EN VERHERSTRAETEN

Art. 18

Het voorgestelde artikel 196quater, § 1, eerste lid, vervangen als volgt:

«§ 1. — De evaluatie van de werkende en plaatsvervangende assessoren in strafuitvoeringszaken geschiedt, na advies van de voorzitter van de strafuitvoeringsrechtbank, door een evaluatiecomité samengesteld uit:

- de eerste voorzitter van het hof van beroep van het rechtsgebied waarin de strafuitvoeringsrechtbank is gevestigd voor welke de kandidaat solliciteert;
- één door de minister van Justitie aangewezen magistraat van de zetel;
- één lid van de Centrale Raad van Toezicht dat geen ambtenaar is.
- Een advocaat aangewezen door de Orde van Vlaamse Balies of door de «Ordre des barreaux francophones et germanophone».

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij amendement n° 20.

Het zetelen van ambtenaren van de FOD Justitie in het evaluatiecomité moet absoluut uitgesloten worden opdat de onafhankelijkheid van de assessor zou gevrijwaard worden.

Nr. 23 VAN DE HEREN VAN PARYS EN VERHERSTRAETEN

Art. 19

In het onder a) voorgestelde 4°, de woorden «kan worden» vervangen door het woord «wordt».

VERANTWOORDING

Tijdens de hoorzitting met de vertegenwoordiger van de Raad van procureurs des Konings is komen vast te staan dat, in tegenstelling tot de wet van 18 maart 1998 tot instelling van de commissies voor de voorwaardelijke invrijheidstelling waar de vervanging in overtal sowieso werd voorzien wanneer een magistraat van eerste aanleg voorzitter van de commissie VI werd, voorziet het ontwerp enkel in een mogelijkheid.

Nochtans is het volgens de Raad van procureurs des Konings absoluut noodzakelijk dat er in de vervanging van de magistraat wordt voorzien door een benoeming in overtal omdat er anders bij de instantie waartoe deze magistraat behoort een onevenwicht inzake de werklast zal ontstaan.

Dit amendement beoogt dan ook hieraan tegemoet te komen.

N° 24 DE MM. VAN PARYS ET VERHERSTRAETEN

Art. 19

Au 5°, dernier alinéa, proposé sous le point b, remplacer les mots «peut être remplacé» par les mots «est remplacé».

JUSTIFICATION

Voir la justification de l'amendement n° 23, mais appliquée aux substituts du procureur du Roi spécialisés en application des peines.

N° 25 DE MM. VAN PARYS ET VERHERSTRAETEN

Art. 19

Remplacer le littera c par ce qui suit:

«c. Au § 2, il est inséré, entre l'alinéa premier et l'alinéa 2, un nouvel alinéa, rédigé comme suit:

«Les juges de l'application des peines et les substituts du procureur du Roi spécialisés en application des peines sont désignés pour une période d'un an renouvelable la première fois pour trois ans puis chaque fois pour quatre ans, après évaluation.»»

JUSTIFICATION

Le projet de loi limite à huit ans la durée du mandat de juge de l'application des peines, et ce, contrairement à d'autres mandats spéciaux comme ceux de juge d'instruction, de juge des saisies et de juge au tribunal de la jeunesse.

Selon le Conseil d'État, cette différence doit être justifiée au regard des articles 10 et 11 de la Constitution.

L'exposé des motifs se borne à indiquer, en la matière, que cette limitation dans le temps s'explique par «la spécificité de la fonction». Il est également fait référence aux mandats de magistrat fédéral et de magistrat d'assistance.

Une motivation aussi lacunaire ne répond pas valablement aux observations du Conseil d'État.

L'auteur du présent amendement est d'avis que les fonctions au tribunal de l'application des peines doivent être renouvelables de la même manière que les mandats afférents aux fonctions spécifiques de juge de la jeunesse, de juge des saisies et de juge d'instruction. Le titulaire qui donne satisfaction et qui est motivé pour continuer à exercer sa fonction détient une expertise appréciable qui, sinon, risque d'être perdue.

Nr. 24 VAN DE HEREN VAN PARYS EN VERHERSTRAETEN

Art. 19

In het onder b) voorgestelde 5°, vijfde lid, de woorden «kan voor de duur van zijn mandaat worden vervangen» vervangen door de woorden «wordt voor de duur van zijn mandaat vervangen.».

VERANTWOORDING

Zie de toelichting bij het amendement n° 23 maar dan toegepast op de substituten van de procureur des Konings gespecialiseerd in strafuitvoeringszaken.

Nr. 25 VAN DE HEREN VAN PARYS EN VERHERSTRAETEN

Art. 19

Littera c. vervangen als volgt:

«c. In § 2 wordt tussen het eerste en het tweede lid een nieuw lid ingevoegd, luidende:

«De rechters in strafuitvoeringszaken en de substituten van de procureur des Konings gespecialiseerd in strafuitvoeringszaken worden aangewezen voor een termijn van één jaar die een eerste maal voor drie jaar en vervolgens telkens na evaluatie voor vier jaar kan worden verlengd.»».

VERANTWOORDING

Krachtens het wetsontwerp wordt het mandaat van rechter in de strafuitvoeringsrechtbank beperkt tot acht jaar en dit in tegenstelling tot andere bijzondere mandaten zoals dit van de onderzoeksrechters, de beslagrechters en de rechters in de jeugdrechtbank.

Het behoort volgens de Raad van State dit verschil te rechtvaardigen in het licht van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

De memorie stelt ter zake eenvoudig weg dat deze beperking in de tijd voortvloeit uit «de specifieke aard van het ambt». Tevens wordt verwezen naar het ambt van federaal magistraat en bijstandsmagistraat.

Dergelijke summier motivering is niet bij machte om een antwoord te bieden aan de opmerkingen van de Raad van State.

De indiener is van oordeel dat zoals de mandaten voor de specifieke functies van jeugdrechter, beslagrechter en onderzoeksrechter telkens weer verlengbaar zijn, dit ook voor de functies in de strafuitvoeringsrechtbank moet gelden. Wie het goed doet en gemotiveerd is om verder te gaan brengt een belangrijke expertise bij die anders verloren dreigt te gaan.

N° 26 DE MM. VAN PARYS ET VERHERSTRAETEN

Art. 48

Insérer un alinéa 2, libellé comme suit:

«Dans le même tableau, dans la colonne «greffier adjoint», sont apportées les modifications suivantes:

1° le chiffre «21» en regard du siège d'Anvers est remplacé par «22»;

2° le chiffre «36» en regard du siège de Bruxelles est remplacé par «37»;

3° le chiffre «13» en regard du siège de Gand est remplacé par «14»;

4° le chiffre «14» en regard du siège de Liège est remplacé par «15»;

5° le chiffre «8» en regard du siège de Mons est remplacé par «9».».

JUSTIFICATION

Cet amendement fait suite aux observations formulées par les commissions néerlandophones pour la libération conditionnelle.

Celles-ci considèrent qu'il est indispensable d'étendre le cadre du personnel des greffiers adjoints d'une unité «étant donné que l'on veut prévoir, pour les tribunaux de l'application des peines, un personnel équivalent à tout le moins à celui des actuelles commissions VI dont l'ensemble des tâches est tout de même plus réduit.»

Cet amendement vise dès lors à accroître d'une unité le cadre du personnel des greffiers adjoints dans les tribunaux dotés d'une ou de plusieurs chambres de l'application des peines.

NR. 26 VAN DE HEREN VAN PARYS EN VERHERSTRAETEN

Art. 48

Een tweede lid invoegen, luidend als volgt:

«In dezelfde tabel worden in de kolom «adjunct-griffier» de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het getal «21» dat voorkomt tegenover de zetel van Antwerpen wordt vervangen door het getal «22»;

2° het getal «36» dat voorkomt tegenover de zetel van Brussel wordt vervangen door het getal «37»;

3° het getal «13» dat voorkomt tegenover de zetel van Gent wordt vervangen door het getal «14»;

4° het getal «14» dat voorkomt tegenover de zetel van Luik wordt vervangen door het getal «15»;

5° het getal «8» dat voorkomt tegenover de zetel van Bergen wordt vervangen door het getal «9».».

VERANTWOORDING

Dit amendement werd ingediend naar aanleiding van de opmerkingen van de Nederlandstalige commissies voor de voorwaardelijke invrijheidstelling.

Zij stellen dat het absoluut noodzakelijk is de personeelsformatie van adjunct-griffiers met 1 eenheid uit te breiden «aangezien men toch al minstens niet minder personeel wil voorzien voor de strafuitvoeringsrechtbanken dan voor de huidige commissies VI die toch een beperkter taken pakket hebben.»

Dit amendement beoogt dan ook de personeelsformatie van adjunct-griffiers met 1 eenheid uit te breiden in de rechtbanken met één of meer strafuitvoeringskamers.

Tony VAN PARYS (CD&V)
Servais VERHERSTRAETEN (CD&V)

N° 27 DE M. VERHERSTRAETEN

Art. 19

Dans le littera a, alinéa 4, 4°, proposé, remplacer le mot «dix» par le mot «cinq».

JUSTIFICATION

En exigeant une expérience de 10 années au moins comme magistrat effectif, le projet exclut de nombreux magistrats jeunes et enthousiastes. Les auteurs de l'amendement s'interrogent d'ailleurs sur l'origine de cette condition et sur son fondement.

Les candidats aux fonctions de juge de la jeunesse, de juge d'instruction ou de juge des saisies – qui sont également des mandats spéciaux - doivent justifier d'une expérience de trois ans. En ce qui concerne les présidents des commissions de libération conditionnelle, la législation actuelle prévoit uniquement la prise en compte de l'expérience professionnelle utile des candidats.

Le présent amendement tend à uniformiser les conditions de nomination et de désignation des assesseurs et des magistrats en ramenant à cinq ans l'expérience professionnelle à faire valoir par les magistrats.

N° 28 DE M. VERHERSTRAETEN

Art. 19

Dans le littera b, alinéa 4, 5°, proposé, remplacer le mot «dix» par le mot «cinq».

JUSTIFICATION

Voir la justification de l'amendement n° 27, en l'appliquant au substitut du procureur du Roi spécialisé en application des peines.

N° 29 DE M. LAEREMANS

Art. 5

Compléter le texte proposé comme suit:

«Les assesseurs doivent également avoir suivi une formation en matière d'assistance aux victimes».

JUSTIFICATION

Le présent amendement tend à garantir une prise en compte suffisante des intérêts de la victime.

Nr. 27 VAN DE HEER VERHERSTRAETEN

Art. 19

In het onder littera a voorgestelde, 4°, vierde lid, het woord «tien» vervangen door het woord «vijf».

VERANTWOORDING

De vereiste van minimum 10 jaar ervaring als werkend magistraat sluit de poort voor veel jonge en enthousiaste magistraten. Het is trouwens onduidelijk waar deze vereiste vandaan komt en waar zij haar verantwoording kan vinden.

Voor jeugdrechters, onderzoeksrechters en beslagrechters, ook bijzondere mandaten, is er een ervaringsperiode van drie jaar voorzien. Voor de huidige voorzitters van de commissies voor voorwaardelijke invrijheidstelling is momenteel enkel voorzien dat er rekening gehouden wordt met de nuttige beroepservaring.

Teneinde tot een gelijkschakeling te komen inzake de benoemings – aanwijzingsvoorwaarden tussen de assessoren en de magistraten, wordt de vereiste beroepservaring voor de magistraten op vijf jaar gebracht.

Nr. 28 VAN DE HEER VERHERSTRAETEN

Art. 19

In het onder littera b voorgestelde 5°, vierde lid, het woord «tien» vervangen door het woord «vijf».

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij amendement n° 27 maar dan van toepassing op de substituuat van de procureur des Konings gespecialiseerd in strafuitvoeringszaken.

Servais VERHERSTRAETEN (CD&V)

Nr. 29 VAN DE HEER LAEREMANS

Art. 5

De voorgestelde tekst aanvullen als volgt:

«De assessoren moeten tevens een opleiding in slachtofferbejegening hebben gevolgd.»

VERANTWOORDING

Dit amendement strekt ertoe te verzekeren dat afdoende rekening wordt gehouden met de belangen van het slachtoffer.

N°30 DE M. LAEREMANS

Art. 19

Au 4°, alinéa 5, proposé au littera a, remplacer les mots «peut être remplacé» par «est remplacé».

JUSTIFICATION

Le projet ne prévoit pas le remplacement automatique du juge au tribunal d'application des peines pour la durée de son mandat, ce qui engendre une perte de moyens humains pour le corps dont le juge d'application des peines est issu. L'amendement vise dès lors à prévoir le remplacement automatique du juge qui exerce le mandat de juge d'application des peines.

N°31 DE M. LAEREMANS

Art. 19

Au 5°, alinéa 5, proposé au littera b, remplacer les mots «peut être remplacé» par les mots «est remplacé».

JUSTIFICATION

Le projet ne prévoit pas le remplacement automatique du substitut du procureur du Roi spécialisé en application des peines pour la durée de son mandat, ce qui engendre une perte de moyens humains pour le corps dont ce substitut est issu. L'amendement vise dès lors à prévoir le remplacement automatique du substitut du procureur du Roi spécialisé en application des peines.

Nr. 30 VAN DE HEER LAEREMANS

Art. 19

In het onder littera a voorgestelde 4°, vijfde lid, de woorden «kan worden vervangen» vervangen door de woorden «wordt vervangen».

VERANTWOORDING

Het ontwerp bepaald geen automatische vervanging van de rechter in strafuitvoeringsrechtbanken voor de duur van zijn mandaat. Voor het korps waaruit de strafuitvoeringsrechter afkomstig is, betekent dit een verlies aan mankracht. Wij verkiezen dan ook een automatische vervanging van de rechter die het mandaat bekleedt van strafuitvoeringsrechter.

Nr. 31 VAN DE HEER LAEREMANS

Art. 19

In het onder littera b voorgestelde 5°, vijfde lid, de woorden «kan voor de duur van zijn mandaat worden vervangen» vervangen door de woorden «wordt voor de duur van zijn mandaat vervangen».

VERANTWOORDING

Het ontwerp bepaald geen automatische vervanging van de substituut van de procureur des Konings gespecialiseerd in strafuitvoeringszaken voor de duur van zijn mandaat. Voor het korps waaruit de substituut afkomstig is, betekent dit een verlies aan mankracht. Wij verkiezen dan ook een automatische vervanging van de substituut van de procureur des Konings gespecialiseerd in strafuitvoeringszaken.

Bart LAEREMANS (Vlaams Belang)